

UNIVERZITET CRNE GORE - EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

smjer: **RAČUNOVODSTVO**

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE I KONTROLA

Predmet:

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Fond časova: 2 P + 2 V

Predavanja i vježbe: UTORAK od 08:00 – 10:30

Nastavnici i saradnici:

Prof. dr Milan Lakićević – nastavnik
Mr Milica Vukčević, saradnik

Gostujući predavači:

KORPORATIVNA ANALIZA I KONTROLA

- 1. Dva kolokvijuma – maksimalno 60 poena (svaki kolokvijum po 30 poena)**
- 2. Aktivnosti u toku nastave do 20 poena**
- 3. Završni ispit – usmeno do 20 poena**

<i>Pripremna nedjelja</i>		Upoznavanje, priprema i upis semestra.
I	<i>P/ V</i>	Moderna korporacija i korporativno upravljanje
II	<i>P/V</i>	Efekti korporativnog upravljanja na poslovanje društva
III	<i>P/V</i>	Modeli korporativnog upravljanja, uporedna iskustva
IV	<i>P/V</i>	Korporativno upravljanje u domaćoj teoriji i praks, analiza sistema korporativnog upravljanja u Crnoj Gori
V	<i>P/V</i>	Menadžerske teorije o preduzeću i dobrobit akcionara, Stejkholderski koncept, Agencijska teorija
VI	<i>P/V</i>	Eksterni mehanizmi korporativnog upravljanja, I kolokvijum
VII	<i>P/ V</i>	Slobodna nedjelja
VIII	<i>P/ V</i>	Organi u društvima kapitala
IX	<i>P/V</i>	Uloga nadzornog odbora u korporativnom upravljanju
X	<i>P/V</i>	Modeli nagrađivanja menadžmenta
XI	<i>P/V</i>	Korporativno izvještavanje
XII	<i>P/V</i>	Interna revizija u funkciji korporativnog upravljanja
XIII	<i>P/V</i>	Uloga eksterne revizije u korporativnom upravljanju
XIV	<i>P/V</i>	Odbor za reviziju.
XV	<i>P/V</i>	Značajne korporativne transakcije. II kolokvijum
XVI		Završni ispit
XVII		Popravni ispitni rok
XVIII		Ovjera semestra i upis ocjena

Osnovna literatura:

Obavezan udžbenik:

- Priručnik za korporativno pravljanje, Komisija za HOV;
- Vasiljević, M.: Korporativno upravljanje, pravni aspkei, Pravni fakultet, Beograd, 2007.g.;
- A. Lojpur, M. Lakićević: Korporacijsko upravljanje u teoriji i praksi privatizacije, Ekonomski fakultet 2010. god.;
- Tipurić D. I grupa autora.: Korporativno upravljanje, Sinergija, Zagreb, 2008.;

Dopunska literatura:

- R. Mallin, A.C.: *Corporate Governance*, Oxford University Press, 2004.**
- Barbić, J. i dr. *Korporativno upravljanje*, Kaleidoskop, Zagreb, rujan, 2008.**
- J. Barbić i dr.: *Korporativno upravljanje*, Kaleidoskop, Zagreb, rujan, 2008.**

Zakonodavna regulativa:

- Zakon o privrednim društvima**
- Zakon o računovodstvu**
- Zakon o reviziji**
- Zakon o preuzimanju akcionarskih društava**
- Zakon o tržištu kapitala**

Standardi korporativnog upravljanja

Korporativno upravljanje modeli uprave u uporednom pravu

“Direktori akcionarskih društava postaju menadžeri prije sa novcem drugih ljudi nego sa sopstvenim, tako da ne može biti očekivano da ga potroše sa istom oprežnošću kao što to rade partner u orthačkom društvu... Nemar i rasipanje, stoga mogu preovladati, manje ili više u upravljanju poslovima takve kompanije”

(Adam Smit “Bogastvo naroda”)

Rukovođenje predstavlja operativno bavljenje poslovanjem preduzeća – poslovođenje.

Korporativno upravljanje obezbjeđuje obavljanje biznisa na način utvrđen zakonskom regulativom, kao i dobrovoljnim prihvatanjem opšteprihvaćenih standarda, principa i upustava.

Korporativno upravljanje definiše cilj poslovanja korporacije i sredstva za njegovo ostvarenje, ali istovremeno prati i njene performanse, način korišćenja sredstava i stepen ostvarenja cilja.

„Doći će vrijeme kada će hrane biti u izobilju, ali bolje će biti ne jesti je nego je jesti“ Mitar Tarabić

„Vlasnici kapitala i biznisa kod radnika će podsticati i stimulisati potrebu da kupuju njihovu skupu robu: stanove, kuće i tehnologiju, obavezujući ih pri tom da ulaze u skupe hipotekarne kredite do nivoa neizdrživosti... I na kraju ti neplaćeni dugovi će izazvati bankrot banaka, koje će morati biti nacionalizovane, a država će onda krenuti putem koji vodi u komunizam...“ (Karl Marx, 1867. Das Kapital).

Korporativno upravljanje i održivi razvoj

- Neograničena želja za stvaranjem profita napravila od korporacija „frankenštajne sposobne da čine zlo“.

(sudije američkog Vrhovnog Lousa Brandeisa u presudi iz 1933. godine)

- „Direktori kojima su važniji ekološki i društveni ciljevi od stvaranja profita su nemoralni“. (Milton Fridman

KONKURENTSKI USLOVI I ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA CRNOGORSKE PRIVREDE

Oblik organizovanja	Aktivni	U stečaju	Obrisani	Likvidirani	Ukupno
AKCIONARSKO DRUŠTVO	268	45	167	24	504
DIO STRANOG DRUŠTVA	471	0	227	0	698
DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU	31.730	275	4.663	4.667	41.335
INVESTICIONI FONDOVI	8	0	0	0	8
KOMANDITNO DRUŠTVO	56	2	13	4	75
NEVLADINA ORGANIZACIJA	298	0	115	2	415
ORTAČKO DRUŠTVO	384	2	475	0	861
OSTALI OBLICI OBAVLJANJA PRIVREDNE DJELATNOSTI	25	0	5	0	30
USTANOVA	1.161	1	133	90	1.385
ZADRUGA	111	3	14	10	138
UKUPNO:	34.512	328	5.812	4.797	45.449

Struktura privrednih subjekata po obliku organizovanja i trenutnom statusu

„Mi smo daleko dogurali idući alternativnim putem – stvarajući društvo u kome materijalizam dominira nad moralnim obavezama, u kome brzi privredni rast koji smo postigli nije ekološki i društveno održiv, u kome mi ne djelujemo zajednički u zadovoljavanju zajedničkih potreba, djelimično zbog toga što su grubi individualizam i tržišni fundamentalizam uništili svaki osjećaj zajedništva i doveli do bezobzirne eksploatacije nesmotrenih i nezaštićenih pojedinaca i do rastuće društvene podjele.

Nije suviše kasno da se ove pukotine zatvore“ Džozef Štiglic

„AKO NE IDE PO PLANU IDE PO SUDBINI“

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

